

ΕΛΛΑΣ

ΕΘΝΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΓΧΩΡΙΟ ΠΡΟΪΟΝ, 2000 – 2010

Τρέχουσες τιμές, σε εκατομμύρια €

	2000	2001	2002	2003	2004*	2005*	2006*	2007*	2008*	2009*	2010*
ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ											
Παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών (βασικές τιμές)	216,1	231,1	249,1	268,2	286,9	301,3	324,9	349,0	365,7	350,6	338,1
Ενδιάμεση ανάλωση (αγοραίες τιμές)	95,7	102,1	110,0	113,9	120,3	126,7	138,2	148,9	156,0	140,0	134,9
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (βασικές τιμές)	120,4	129,0	139,1	154,3	166,5	174,6	186,7	200,0	209,7	210,6	203,2
Φόροι επί των προϊόντων	18,5	19,5	20,3	20,8	21,6	22,8	25,6	28,1	28,4	25,6	28,1
Επιδοτήσεις επί των προϊόντων	2,6	2,1	2,8	2,7	2,9	2,6	1,1	1,0	1,2	1,2	1,1
ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΔΑΠΑΝΗΣ											
Τελική καταναλωτική δαπάνη	122,9	131,7	142,9	151,4	162,2	174,0	190,5	204,5	218,7	222,4	216,1
Νοικοκυριών	97,4	104,5	112,4	120,0	128,3	138,8	150,2	159,7	171,2	169,2	169,2
Μη Κερδοσκοπικά Ιδρύματα που εξυπηρετούν νοικοκυριά	1,3	1,8	1,8	1,9	2,0	2,0	2,9	3,0	3,4	3,4	3,5
Γενικής Κυβέρνησης	24,3	25,4	28,7	29,4	31,9	33,2	37,4	41,8	44,2	49,7	43,4
Ακαθάριστος σχηματισμός κεφαλαίου	31,8	34,0	34,9	42,2	41,7	38,5	43,1	49,7	48,6	37,8	33,5
Ακαθάριστος σχηματισμός πάγιου κεφαλαίου	29,4	31,7	35,2	40,2	40,8	38,9	44,2	47,5	45,3	40,2	33,8
Μεταβολή αποθεμάτων	2,3	2,3	-0,3	2,0	0,9	-0,4	-1,1	2,1	3,3	-2,3	-0,3
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	33,9	35,2	33,0	34,5	41,4	43,7	47,5	51,4	55,5	44,3	48,2
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	52,3	54,5	54,2	55,6	60,0	61,3	69,8	78,6	86,0	69,5	67,7
ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ											
Αμοιβές εξαρτημένης εργασίας	45,3	47,9	55,4	60,0	64,9	68,6	73,8	80,4	86,3	88,6	83,5
Ακαθάριστο λειτουργικό πλεόνασμα / μεικτό εισόδημα	74,7	80,8	83,6	94,3	101,5	106,2	114,5	121,3	125,0	123,7	121,8
Φόροι επί της παραγωγής και των εισα- γωγών	19,3	20,2	20,8	21,3	22,1	23,3	26,4	28,9	29,4	26,7	28,4
Επιδοτήσεις	3,0	2,4	3,2	3,2	3,3	3,3	3,4	3,5	3,8	4,0	3,5
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (αγοραίες τιμές)	136,3	146,4	156,6	172,4	185,3	194,8	211,3	227,1	236,9	235,0	230,2

* Προσωρινά στοιχεία.

ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΚΑΙ ΧΡΕΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΩΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΑΕΠ, 2000 – 2010

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Έλλειμμα Γενικής Κυβέρνησης, κατά ΕΣΛ 1995	3,7	4,4	4,8	5,7	7,4	5,3	6,0	6,7	9,8	15,6	10,4
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης, κατά Μάαστριχτ	103,4	103,7	101,7	97,4	98,9	109,0	106,4	105,4	110,7	127,1	142,8

Τι είναι οι Εθνικοί Λογαριασμοί

Οι εθνικοί λογαριασμοί είναι μία πλήρης και συστηματική ποσοτική περιγραφή των οικονομικών φαινομένων σε μια χώρα, σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Πλήρης, γιατί περιγράφει ολόκληρη την οικονομία, αποτελεί, δηλαδή, ένα πλήρες στατιστικό σύστημα, σε αντίθεση με άλλες στατιστικές που αναφέρονται σε κάποιο συγκεκριμένο πεδίο της οικονομίας.

Συστηματική, γιατί κάθε μεμονωμένη εγγραφή στους εθνικούς λογαριασμούς αποτελεί μέρος ενός πλήρως συνεπούς συστήματος. Κάθε συναλλαγή καταγράφεται δύο φορές, τόσο σαν εισροή όσο και σαν εκροή. Τα οικονομικά φαινόμενα αναφέρονται σε δραστηριότητες, όπως η παραγωγή, η κατανάλωση των νοικοκυριών, η κατανάλωση του δημοσίου, η επένδυση, η αποταμίευση κλπ.

Η χρονική περίοδος αναφέρεται συνήθως στην περίοδο ενός έτους ή ενός τριμήνου.

Σκοποί κατάρτισης των Εθνικών Λογαριασμών

- Παρουσίαση μίας συνολικής εικόνας της λειτουργίας μιας οικονομίας.
- Υπολογισμός οικονομικών δεικτών.
- Παροχή στοιχείων απαραίτητων για το σχεδιασμό και την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας των κοινωνικοοικονομικών πολιτικών.
- Παροχή, μέσα από ένα αναλυτικό πλαίσιο, στοιχείων χρήσιμων στην οικονομική θεωρία.

Εξέλιξη των Συστημάτων Εθνικών Λογαριασμών

Η πρώτη ομάδα Διεθνών Συστημάτων Εθνικών Λογαριασμών καταρτίστηκε στα τέλη της δεκαετίας του '40/αρχές της δεκαετίας του '50 υπό την επίβλεψη των Ηνωμένων Εθνών και του ΟΟΣΑ, που υιοθέτησαν κοινά πρότυπα, και βασίστηκε στην εμπειρία πρωτοπόρων κρατών, όπως οι ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ολλανδία και οι Σκανδιναβικές χώρες.

Κατά τις δεκαετίες του '50 και '60, πολλές χώρες ανέπτυξαν σημαντικά τις στατιστικές τους δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών τους λογαριασμών. Έτσι δημιουργήθηκε το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών (ΣΕΛ 1968) υπό την επίβλεψη των Ηνωμένων Εθνών και το Ευρωπαϊκό Σύστημα Ολοκληρωμένων Οικονομικών Λογαριασμών (ΕΣΟΛ 1970) υπό την επίβλεψη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών (ΕΣΛ 1995)

Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών (ΕΣΛ—ESA) αποτελεί ένα συνεπές και ολοκληρωμένο σύνολο πινάκων, λογαριασμών και ισολογισμών που βασίζονται σε ένα σύνολο διεθνώς συμφωνημένων εννοιών, ορισμών, συνθηκών, ταξινομήσεων και λογιστικών κανόνων· σκοπό έχουν να δώσουν μία συστηματική, συγκρίσιμη και πληρέστερη εικόνα της οικονομικής δραστηριότητας κάθε κράτους μέλους (Κ-Μ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

Το ΕΣΛ 1995 είναι πλήρως συμβατό με τις αναθεωρημένες παγκόσμιες κατευθυντήριες γραμμές για τους εθνικούς λογαριασμούς, δηλαδή το Σύστημα Εθνικών Λογαριασμών (ΣΕΛ 1993—SNA), το οποίο καταρτίστηκε από κοινού από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, τον ΟΟΣΑ και τη Διεθνή Τράπεζα, με τις απαραίτητες προσαρμογές στις συνθήκες και τις ανάγκες δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για την ΕΕ και τα κράτη μέλη, τα στοιχεία με βάση αυτό το πλαίσιο παίζουν ένα πολύ σημαντικό ρόλο για τη διαμόρφωση και παρακολούθηση της κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής τους. Τα κριτήρια σύγκλισης για την οικονομική και νομισματική ένωση, η χορήγηση οικονομικής υποστήριξης σε περιφέρειες της ΕΕ, όπως, επίσης, και ο καθορισμός των ιδίων πόρων της ΕΕ βασίζονται στα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών.

Κεντρικό πλαίσιο του ΕΣΛ

- Οι ταξινομήσεις των οικονομικών μονάδων και οι ταξινομήσεις των συναλλαγών.
- Το σύστημα των λογαριασμών και τα μακροοικονομικά μεγέθη.
- Το πλαίσιο εισροών – εκροών.

Ταξινομήσεις

Θεσμικές μονάδες – Θεσμικοί τομείς

Στο ΕΣΛ η βασική μονάδα που χρησιμοποιείται για την ανάλυση της οικονομικής συμπεριφοράς είναι η **θεσμική μονάδα**. Μία μονάδα θεωρείται θεσμική, αν διαθέτει αυτονομία στην λήψη αποφάσεων, όσον αφορά στην κύρια δραστηριότητα της, δηλαδή μπορεί να κατέχει περιουσιακά στοιχεία, να αναλαμβάνει υποχρεώσεις και να μετέχει σε οικονομικές δραστηριότητες και συναλλαγές με άλλες μονάδες, και είναι σε θέση να τηρεί πλήρη σειρά λογαριασμών, είτε αυτό γίνεται στην πράξη είτε όχι.

Οι **θεσμικοί τομείς** που απαρτίζουν την εθνική οικονομία είναι:

- α) μη χρηματοδοτικές εταιρείες,
  - β) χρηματοδοτικές εταιρείες,
  - γ) δημόσιο,
  - δ) μη κερδοσκοπικά ιδρύματα που εξυπηρετούν τα νοικοκυριά,
  - ε) νοικοκυριά,
- στ) αλλοδαπή.

Οι συναλλαγές με την αλλοδαπή αντιμετωπίζονται ως τεκμαρτός θεσμικός τομέας.

Για κάθε θεσμικό τομέα καταρτίζεται μία πλήρης σειρά λογαριασμών που παρέχει συστηματική περιγραφή των διαφόρων σταδίων της οικονομικής διεργασίας: παραγωγής, δημιουργίας εισοδήματος, διανομής και αναδιανομής του, χρήσης και χρηματοοικονομικής συσσώρευσης.

Τοπικές μονάδες οικονομικής δραστηριότητας – Κλάδοι

Για τη λεπτομερή ανάλυση της παραγωγικής διεργασίας, το ΕΣΛ χρησιμοποιεί έναν άλλο τύπο μονάδας, την **τοπική μονάδα οικονομικής δραστηριότητας**, η οποία ομαδοποιεί όλα τα μέρη μίας θεσμικής μονάδας, με την ιδιότητα τους ως παραγωγού, που βρίσκονται σε μία ή σε γειτονικές τοποθεσίες και που συμβάλλουν στην πραγματοποίηση μίας ορισμένης δραστηριότητας. Οι τοπικές μονάδες οικονομικής δραστηριότητας ομαδοποιούνται, με βάση την κύρια δραστηριότητα τους, σε **κλάδους**.

Μονάδες μόνιμοι κάτοικοι και μη μόνιμοι κάτοικοι – Εθνική οικονομία και αλλοδαπή

Οι μονάδες, είτε θεσμικές είτε τοπικές μονάδες οικονομικής δραστηριότητας, που αποτελούν την οικονομία μιας χώρας και των οποίων οι συναλλαγές καταγράφονται στο ΕΣΛ, είναι αυτές που έχουν το επίκεντρο του οικονομικού ενδιαφέροντος στην οικονομική επικράτεια της χώρας αυτής και ορίζονται ως **μονάδες μόνιμοι κάτοικοι**, μπορούν να έχουν ή να μην έχουν την εθνικότητα της εν λόγω χώρας, να είναι ή να μην είναι παρούσες στην οικονομική επικράτεια της χώρας, να έχουν ή να μην έχουν νομική οντότητα.

Οι μονάδες μόνιμοι κάτοικοι επιδίδονται σε συναλλαγές με **μονάδες μη μόνιμους κατοίκους**, δηλαδή μονάδες που είναι μόνιμοι κάτοικοι άλλων οικονομιών. Οι συναλλαγές αυτές —οι εξωτερικές συναλλαγές της οικονομίας— καταγράφονται στον λογαριασμό της αλλοδαπής και η αλλοδαπή στο σύστημα παίζει το ρόλο ενός θεσμικού τομέα.

Συναλλαγές

Μία συναλλαγή είναι μία οικονομική ροή είτε μεταξύ θεσμικών μονάδων είτε στο εσωτερικό μίας θεσμικής μονάδας. Το ΕΣΛ ταξινομεί τις συναλλαγές σε τρεις βασικές κατηγορίες:

Συναλλαγές προϊόντων (αγαθών και υπηρεσιών): περιγράφουν την προέλευση (εγχώρια παραγωγή και εισαγωγές) και τις χρήσεις (ενδιάμεση ανάλωση, τελική κατανάλωση, σχηματισμό κεφαλαίου ή εξαγωγές) των αγαθών και υπηρεσιών.

Διανεμητικές συναλλαγές: περιγράφουν με ποιο τρόπο η προστιθέμενη αξία που δημιουργείται από την παραγωγή κατανέμεται στην εργασία, στο κεφάλαιο και στο δημόσιο τομέα, καθώς και την αναδιανομή του εισοδήματος και του πλούτου.

Χρηματοπιστωτικές συναλλαγές: περιγράφουν την καθαρή απόκτηση χρηματοπιστωτικών περιουσιακών στοιχείων.

Το σύστημα των Λογαριασμών

Οι λογαριασμοί είναι τα αναλυτικά εργαλεία που χρησιμοποιεί το ΕΣΛ για να καταγράψει τις συναλλαγές. Κάθε λογαριασμός συνδέεται με μία σημαντική πλευρά της οικονομικής διεργασίας, όπως η παραγωγή ή η διανομή του εισοδήματος, και είναι ισοσκελισμένος είτε εξ ορισμού είτε μέσω ενός εξισωτικού μεγέθους που αποτελεί σημαντικό μέτρο οικονομικής ανάλυσης. Τα εξισωτικά μεγέθη, όταν αθροίζονται για το σύνολο της οικονομίας, αποτελούν σημαντικά μακροοικονομικά μεγέθη. Οι λογαριασμοί του συστήματος παρουσιάζονται σε κάποια σειρά και το εξισωτικό μέγεθος κάθε λογαριασμού μεταφέρεται στον επόμενο. Για την κατάρτιση των λογαριασμών ακολουθούνται οι παρακάτω βασικοί κανόνες:

Χρησιμοποιούμενη ορολογία για τις δύο πλευρές των λογαριασμών

Χρησιμοποιείται ο όρος «πόροι» στη δεξιά πλευρά των τρεχόντων λογαριασμών, όπου καταγράφονται οι συναλλαγές που αυξάνουν την οικονομική αξία ενός τομέα, και ο όρος «χρήσεις» στην αριστερή πλευρά, όπου καταγράφονται οι συναλλαγές που μειώνουν την οικονομική αξία ενός τομέα.

Αρχή της διπλής/τετραπλής εγγραφής

Κάθε συναλλαγή πρέπει να καταγράφεται δύο φορές, μία ως «πόρος» και μία ως «χρήση». Στην πράξη, δεδομένου ότι οι περισσότερες συναλλαγές αφορούν σε δύο θεσμικές μονάδες, οι εθνικοί λογαριασμοί βασίζονται στην αρχή της τετραπλής εγγραφής.

Χρόνος καταγραφής των συναλλαγών

Κάθε συναλλαγή θα πρέπει να καταγράφεται την ίδια χρονική στιγμή στους λογαριασμούς όλων των θεσμικών τομέων που εμπλέκονται, ώστε να αποφεύγονται ασυνέπειες στο σύστημα. Το ΕΣΛ σαν γενική αρχή δέχεται ότι οι συναλλαγές πρέπει να καταγράφονται τη στιγμή που δημιουργείται, μετασχηματίζεται ή εξαλείφεται μια οικονομική απαίτηση ή υποχρέωση.

Αποτίμηση των συναλλαγών

Λόγω του κόστους μεταφοράς, των εμπορικών περιθωρίων και των φόρων και επιδοτήσεων, ο παραγωγός και ο χρήστης ενός προϊόντος βλέπουν συνήθως διαφορετικά την αξία του. Το σύστημα καταγράφει όλες τις χρήσεις σε αγοραίες τιμές, ενώ η παραγωγή καταγράφεται σε βασικές τιμές.

Η βασική τιμή ενός προϊόντος ισούται με το άθροισμα του κόστους των αγαθών και υπηρεσιών που χρησιμοποιήθηκαν και της αμοιβής των συντελεστών που απαιτούνται για την παραγωγή μιας μονάδας του προϊόντος αυτού. Η βασική τιμή δεν περιλαμβάνει τους φόρους επί του προϊόντος, περιλαμβάνει, όμως, τις επιδοτήσεις. Η βασική τιμή είναι στην ουσία το ποσό που απολαμβάνει ο παραγωγός από την πώληση μίας μονάδας προϊόντος και βάσει του οποίου παίρνει τις αποφάσεις του.

Η τιμή παραγωγού είναι η βασική τιμή συν τους φόρους επί των προϊόντων μείον τις επιδοτήσεις.

Η αγοραία τιμή είναι η τιμή με την οποία επιβαρύνεται ο αγοραστής προκειμένου να αγοράσει μία μονάδα προϊόντος.

$$\text{Βασική τιμή} + \text{Καθαροί φόροι επί του προϊόντος} = \text{Τιμή παραγωγού} + \\ \text{Εμπορικά και μεταφορικά περιθώρια} + \text{μη εκπεστέος ΦΠΑ} = \text{Αγοραία τιμή}$$

Αποτίμηση σε σταθερές τιμές

Στο σύστημα όλες οι συναλλαγές εκφράζονται σε νομισματικές μονάδες (αξίες), γιατί η νομισματική μονάδα αποτελεί την μόνη κοινή μονάδα μέτρησης. Όμως η νομισματική μονάδα δεν είναι σταθερή διαχρονικά. Έτσι, για την αποτελεσματική μέτρηση των μεταβολών των οικονομικών μεγεθών πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ των μεταβολών που οφείλονται αποκλειστικά στις μεταβολές των τιμών και όλων των υπολοίπων που ορίζονται ως μεταβολές του όγκου. Αυτό επιτυγχάνεται με την αποτίμηση των συναλλαγών σε σταθερές τιμές.

Υπάρχουν δύο τρόποι με τους οποίους μπορεί να γίνει η αποτίμηση σε σταθερές τιμές. Ο ένας είναι να χρησιμοποιούνται οι τιμές ενός συγκεκριμένου έτους και ο άλλος οι τιμές του προηγούμενου έτους.

Ακολουθία των λογαριασμών

Η πλήρης ακολουθία των λογαριασμών για τους θεσμικούς τομείς αποτελείται από τους τρέχοντες λογαριασμούς, τους λογαριασμούς συσσώρευσης και τους ισολογισμούς.

Οι τρέχοντες λογαριασμοί αφορούν στην παραγωγή, τη δημιουργία, τη διανομή και αναδιανομή και τη χρήση του εισοδήματος.

Οι λογαριασμοί συσσώρευσης καταγράφουν τις μεταβολές των χρηματικών και μη περιουσιακών στοιχείων, καθώς και των υποχρεώσεων.

Οι ισολογισμοί καταγράφουν τα αποθέματα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, στην αρχή και το τέλος μιας λογιστικής περιόδου.

Υπολογισμός του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ)

Μέθοδος παραγωγής

Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (σε αγοραίες τιμές) = Προϊόν – Ενδιάμεση ανάλωση + Φόροι επί των προϊόντων – Επιδότησεις επί των προϊόντων

Μέθοδος δαπάνης

Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (σε αγοραίες τιμές) = Τελική καταναλωτική δαπάνη (νοικοκυριών, μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά, δημοσίου) + Ακαθάριστος σχηματισμός πάγιου κεφαλαίου (Ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου + Μεταβολές στα αποθέματα) + Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών – Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών

Εισοδηματική μέθοδος

Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (σε αγοραίες τιμές) = Εισόδημα εξαρτημένης εργασίας + Ακαθάριστο λειτουργικό πλεόνασμα + Φόροι επί της παραγωγής και των εισαγωγών – Επιδότησεις

Οι Δημοσιονομικές Στατιστικές

Στα πλαίσια των εθνικών λογαριασμών και σε εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΚ) 479/2009 και 679/2010 «περί διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος», καταρτίζονται από τα κράτη μέλη της ΕΕ οι δημοσιονομικές στατιστικές με πλέον σημαντικά στοιχεία τη δημόσια κατανάλωση, το χρέος και το έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης.

Η Γενική Κυβέρνηση είναι ο θεσμικός τομέας της οικονομίας που παράγει μη εμπορεύσιμες υπηρεσίες και αναδιανέμει το εισόδημα ή τον πλούτο. Διακρίνεται σε:

- Κεντρική Κυβέρνηση, η οποία περιλαμβάνει το Κράτος, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και τις Δημόσιες Επιχειρήσεις (σύμφωνα με ορισμένα κριτήρια για τις τελευταίες).
- Τοπική Αυτοδιοίκηση, η οποία περιλαμβάνει τις Περιφέρειες, τους Δήμους και τις Δημοτικές Επιχειρήσεις που εποπτεύουν (σύμφωνα με ορισμένα κριτήρια για τις τελευταίες).
- Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης και Δημόσια Νοσοκομεία.

Τελική καταναλωτική δαπάνη του Δημοσίου (δημόσια κατανάλωση)

Περιλαμβάνει την αξία των προϊόντων που παράγει η Γενική Κυβέρνηση, εκτός από τον ίδιο σχη-

ματισμό πάγιου κεφαλαίου και τις τυχόν πωλήσεις που πραγματοποιεί στα νοικοκυριά και στις άλλες μονάδες, καθώς, επίσης, τις δαπάνες που πραγματοποιεί για αγορά προϊόντων που παράγονται από παραγωγούς εμπορεύσιμου προϊόντος και παρέχονται, χωρίς μετασχηματισμό, στα νοικοκυριά ως παροχές σε είδος.

Έλλειμμα/Πλεόνασμα

Αποτελεί τη διαφορά μεταξύ των εσόδων (τρεχόντων και κεφαλαιακών) και των εξόδων (τρεχόντων και κεφαλαιακών) του τομέα της Γενικής Κυβέρνησης. Οι συναλλαγές ανάμεσα στους υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης εμφανίζονται σε ενοποιημένη βάση.

Χρέος (βάσει της συνθήκης Maastricht 1992)

Είναι το σύνολο του ακαθάριστου χρέους της Γενικής Κυβέρνησης αποτιμούμενο σε ονομαστικές τιμές στο τέλος κάθε έτους και εκφραζόμενο σε ενοποιημένη βάση μεταξύ και εντός των τομέων της Γενικής Κυβέρνησης.

Οι πρόσφατες εξελίξεις στους Ελληνικούς Εθνικούς Λογαριασμούς

Το 2010 καταρτίστηκε το Κοινό Συνολικό Σχέδιο Δράσης για τις Ελληνικές Στατιστικές (Joint Overall Statistical Greek Action Plan) σε συνεργασία με τη Eurostat. Οι δράσεις που αφορούν στην ποιοτική βελτίωση και ανάπτυξη των εθνικών λογαριασμών και των δημοσιονομικών στατιστικών αποτελούν σημαντικό μέρος του προγράμματος και προτεραιότητα για την ΕΛΣΤΑΤ.

Σημαντικές ενέργειες και επιτεύγματα:

- Ριζικός ανασχηματισμός των διαδικασιών και της γενικότερης προσέγγισης για την κατάρτιση των δημοσιονομικών στατιστικών —του ελλείμματος και του χρέους— σύμφωνα με:
  - την αυστηρή τήρηση των αρχών του Κώδικα Ορθής Πρακτικής των Ευρωπαϊκών Στατιστικών (με έμφαση στην αρχή της επαγγελματικής ανεξαρτησίας, στην αρχή της διασφάλισης της ποιότητας και στην αρχή της αμεροληψίας και της αντικειμενικότητας),
  - τα πορίσματα της Έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (1/2010),
  - τους κανόνες του Ευρωπαϊκού Συστήματος Εθνικών Λογαριασμών (ESA 95).
- Δημοσίευση, χωρίς επιφυλάξεις από τη Eurostat, δύο συνεχείς φορές —το Νοέμβριο 2010 και τον Απρίλιο 2011— των ετήσιων ελληνικών δημοσιονομικών στατιστικών (για τα έτη 2006 – 2010), μετά από χρόνια αντίθετης πρακτικής.
- Κατάρτιση μητρώου των φορέων, επιχειρήσεων και οργανισμών που ταξινομούνται στη Γενική Κυβέρνηση με βάση τα κριτήρια του ESA 95 και δημοσίευσή του στο διαδίκτυο.
- Αναβάθμιση των ερωτηματολογίων για τη συλλογή δεδομένων (ετήσιων, τριμηνιαίων, μηνιαίων) από τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.
- Ανάπτυξη εφαρμογών διαδικτύου για διαβίβαση στοιχείων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.
- Εκπαίδευση στατιστικών ανταποκριτών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης στην ορθή παροχή των αναγκαίων πρωτογενών δεδομένων, μέσω των ανανεωμένων ερωτηματολογίων και των νέων τρόπων συλλογής δεδομένων.
- Υπογραφή πρωτοποριακών, και για την Ευρωπαϊκή Ένωση, μνημονίων συνεργασίας με όλα τα Υπουργεία, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και την Τράπεζα της Ελλάδος, για τη διασφάλιση διαφανούς, έγκυρης και έγκαιρης παραγωγής των δημοσιονομικών στατιστικών.
- Επανυπολογισμός τριμηνιαίων δημοσιονομικών στατιστικών στοιχείων, για το έτος 2009 και εφεξής, χρησιμοποιώντας δεδομένα από πρωτογενείς πηγές και με εναρμονισμένη μεθοδολογία με το ESA 95, ώστε να αποτυπώνεται έγκυρα η δημοσιονομική εξέλιξη από τρίμηνο σε τρίμηνο.
- Εξέταση της ανάγκης αναθεώρησης των ετήσιων εθνικών λογαριασμών (ΑΕΠ) 2000 – 2010 μέχρι το Σεπτέμβριο 2011, σε στενή συνεργασία με τη Eurostat.
- Βελτίωση της ποιότητας των περιφερειακών λογαριασμών (ΑΕΠ) και εφαρμογή προγράμματος ολοκλήρωσης της αναβάθμισης των στατιστικών στοιχείων μέχρι το Δεκέμβριο του 2011, σε στενή συνεργασία με τη Eurostat.

